ЧУДОМИР
ГЪСКИТЕ

chitanka.info

Тръгна му на нашето село, върви му, като по вода му върви, каквото щеш, ми разправяй. На̀, от месец насам имаме пак нов кмет. Изредиха се, знаеш, почти всички от село да кметуват и най-после дойде ред на Коста Лалчов-Кендата, дорде не речеш. Ех, простоват е Коста и не знае да се подписва, ама дядо Лулчо разсилният му е роднина по женска линия, та му обещал да го научи на половината азбука поне.

Инак е добър, кротък човек, ама като стана кмет — бря, бря! Оса, ти казвам, стършел! Случи се, че щом го назначиха, отиде делегат на конгреса, след туй се отбил при околийския за инструкции, подготвиха го, значи, нагласиха го и като се върна, че като почна да глобява, като почна едни наредби да измисля, да ти щръкне перчемът на главата. Още първата неделя излезе заповед населението да се движело от дясната страна на улиците. Ха сега де!

Аз, както ме знаеш, съм кротък човечец, изпълнявам законите и данъка си плащам редовно, ама такова нещо съм в невъзможност да изпълня. Тръгнах онзи ден например да занеса една торба царевица на воденицата, за да забърка бабата качамак на децата, вървя си вдясно по наредбата, ама до хаджи Дончовите върби се проснал един гьол, разлял се един мъток от дъждовете — ни отдясно може да се мине, ни отляво. Нямаше как, значи, ударих през средата и изпаднах в нарушение. По-нататък струпани от дясна страна камъни за строеж, пръст, кирпичи, още по-нагоре до Чакърови пък дърва на кубици наредени. Ами моста на дола, като е само от една греда, как ще го минеш, а? Че да не съм циркаджия да вървя по десния ръб на гредата. Та ти казвам, щом аз не мога да спазя наредбата, то на Коля Дунин черната свиня ли ще я спази, биволският бик ли, или Минчо Калайджият, който е все пиян и криволи по всички посоки.

Несвикнали още с вървенето вдясно, издаде друга заповед проклетникът — всяка неделя населението от Голо бърдо да ходело на баня. Ха сега де!

Срещам в събота вечер дяда Дойчина Бъкела и му думам:

— Хайде, старо! Бързай, бързай да те окъпе бабата, че да не празнуваш утре в дранголника.

А той:

— Вятър работа, кай, простотия. Да не съм си измърсил пелените, казва, че да ме къпят. Като ме свари някой дъжд на нивата,

ще ме окъпе и толкоз! Остави туй, казва, ами това диване щяло да ни стриже и да ни реже ноктите. А? Ти чу ли такова нещо?

— Не съм чул, но и туй е възможно. „Хм, ноктите… че нокътят е важно нещо, мисля си — да се почеше човек, трябва нокът, да развърже възел, орехова ядка да си изчовърка например…“

Онзи ден, разправя ми дядо Лулчо, го прихванало пак, че като се развикал в общината:

— Конституция трябва да има в Голо бърдо, викал, ред трябва да се въдвори! Какви са, викал, тия гъски, гъсоци и дребни поколения, по цял ден из Димова поляна да врякат и крякат и да мърсят хигиената на селото. Да се съобщи с барабана да ги приберат из курниците и дворовете, че всичките ще ги арестувам до крак и ще глобя стопаните им. Чу ли, дядо Лулчо? Още довечера да викаш, рекъл, на пет места из село, ама силно да викаш, та и Станчо глухият да те чуе, че и той има гъски.

Изпълних, кай, дядо Лулчо, заповедта точ в точ, нали населението е изпаднало в безсъзнание по тия въпроси, не бръсне ни закони, ни наредби. Пък и гъската животно ли е да разбере от реформи и нововъведения — съмнало-несъмнало, промушили се под порти и през плетища, проточили шии и тръгнали фамилиарно към забранената зона. Че не вървят кротко и легално, а дигнали една врява до небето. Чул ги кметът и дорде си облече новата антерия, дорде си закопчее калцуните, Димова поляна побеляла от перушина и потънала отново в нехигиеничност.

— Верицата им перушанска — изръмжа Кендата, — аз ще ги накарам да запомнят кога съм кметувал в Голо бърдо! — Разтичал се, развикал се, дигнал полската стража, дошъл писарят, дядо Лулчо, подкарали ги към общината, ама нали дива гъша природа — едно насам бяга, друго натам, а като префучало през тях Чолпанкиното куче, някои се разхвърчали и се писали безследно изчезнали.

Както и да е, останалите закарали в общинския двор, турил кметът катанеца на вратата и си отишъл важен-важен в къщи. Не се минало много, че като се разкрякала оная ми ти гъша вяра, като се развикала: па, па, па… Бря — цял женски конгрес!

Минало пладня и превалило, почнало да се мръква, а кметът хем се инати и ги не пуща, хем не знае какво да прави с тях. Нито някой ги подирва, за да го глоби, нито пък знае кои на кого са. Върти се той из

двора, мисли, крои, а те крякат ли, крякат и не спазват дисциплината и чинопочитанието. По едно време дошъл дядо Лулчо и почнал да го придумва:

— Кмете, рекъл, такованка… Тая работа, мъчна работа. Нито в списъци ги имаме записани, нито пък, да речем, са кози или овце, та по белега на ушите им да знаем на кого са, нито пък стопани се явяват. Да вземе да ги пуснем, рекъл, че ще ги хване някоя пипка, та да изпукат до една, или някоя лисица нощес ще се промъкне, та ще стане една, дето не е за разправяне.

Коста Кендата мълчал, дърпал мустак, мълчал и се чешел зад ушите, най-после казал:

— Прав си, рекъл, дядо Лулчо, ама да ги пуснем тъй без нищо, ще бие в очи и ще ни се смеят и малките гъшета, ами… аз ще замина за лозето, а ти виж да отковеш една-две дъски от оградата, та да се измъкнат сами уж и да се пръждосват, дано ги пипката изтръшка.

— Добре, добре — рекъл дядо Лулчо, — тъй да бъде. Хем закона, такова, значи, хем и гъските ще си отидат при стопаните.

Заминал кметът за лозето, отпрал дядо Лулчо две дъски, те се изнизали по две, по две като пансионерки и потънали из кривите улици.

Та такива произшествия, ти казвам, с гъските и новия кмет. Нито той спечели от тази работа, значи, нито общинската каса, а само дядо Лулчо удари кьоравото. Защурал се из двора, заразгръщал копривата и бъзуняците, намерил си десетина гъши яйца, още топлички, напълнил си пояса и ухилен като разрязан пъпеш, забързал надолу към дома си да му ги опържи бабата за вечеря.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.